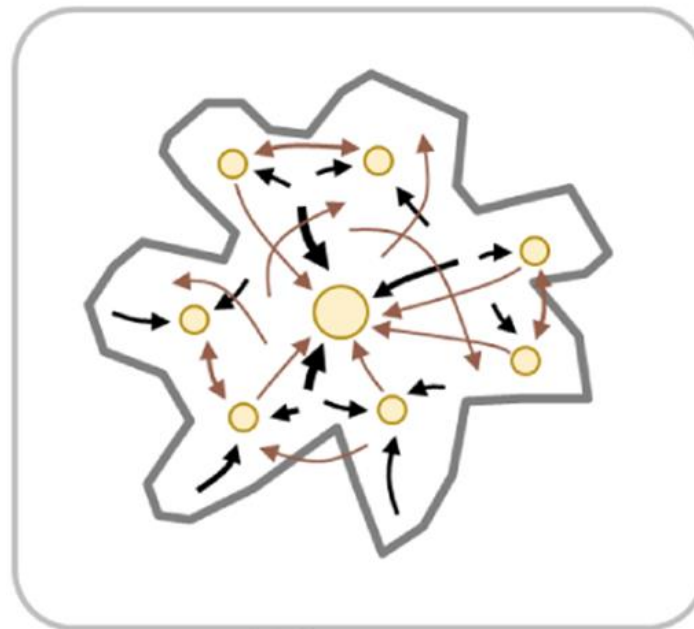

Medborgarna och det politiska styret av stadsregioner

Anders Lidström

Statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet

Medborgare i stadsregioner

Lokala arbetsmarknadsområden, samarbetskonstellationer

Umeåregionen

150 000 invånare

6 kommuner

Göteborgsregionen

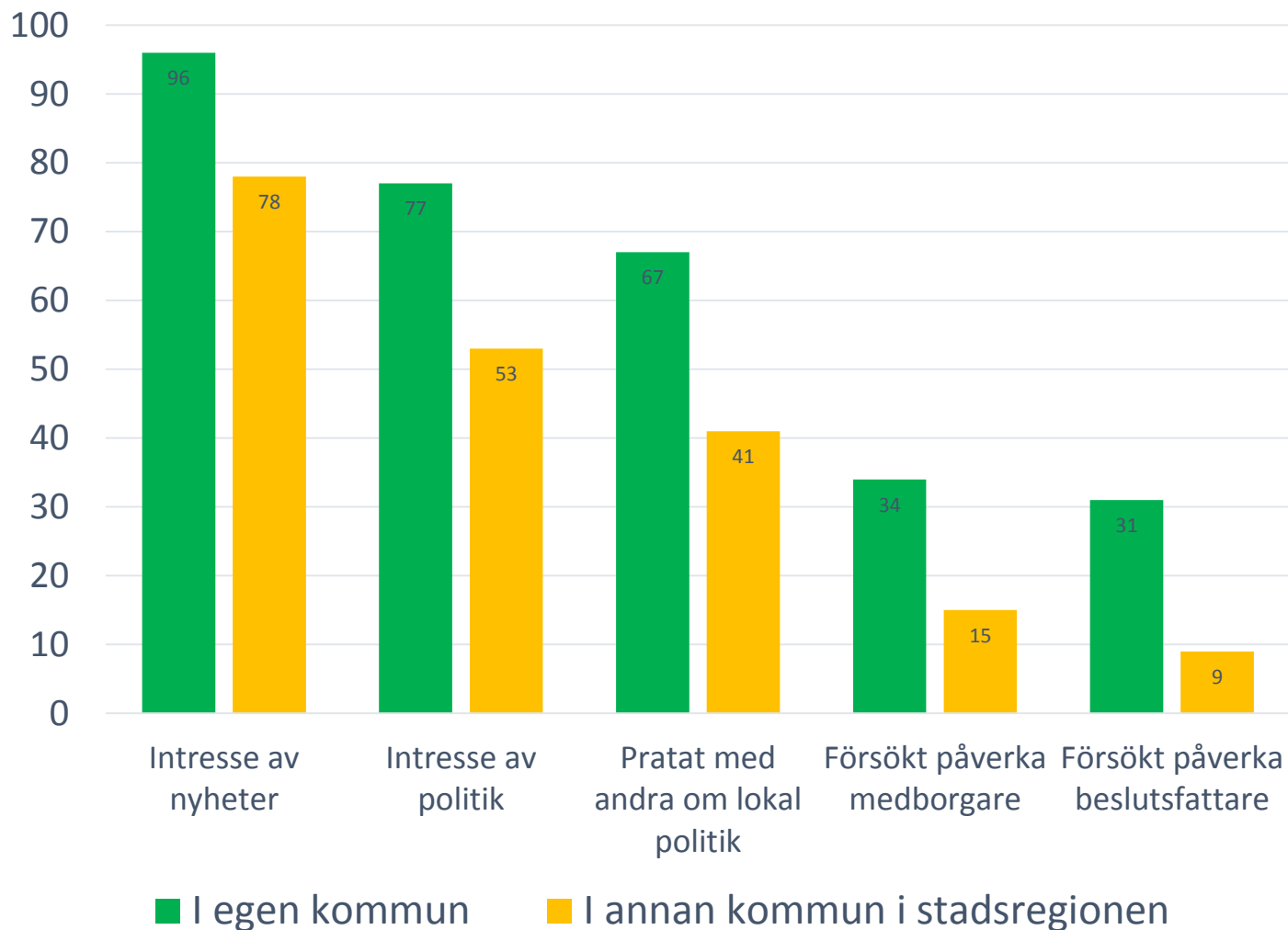
985 000 invånare

13 kommuner

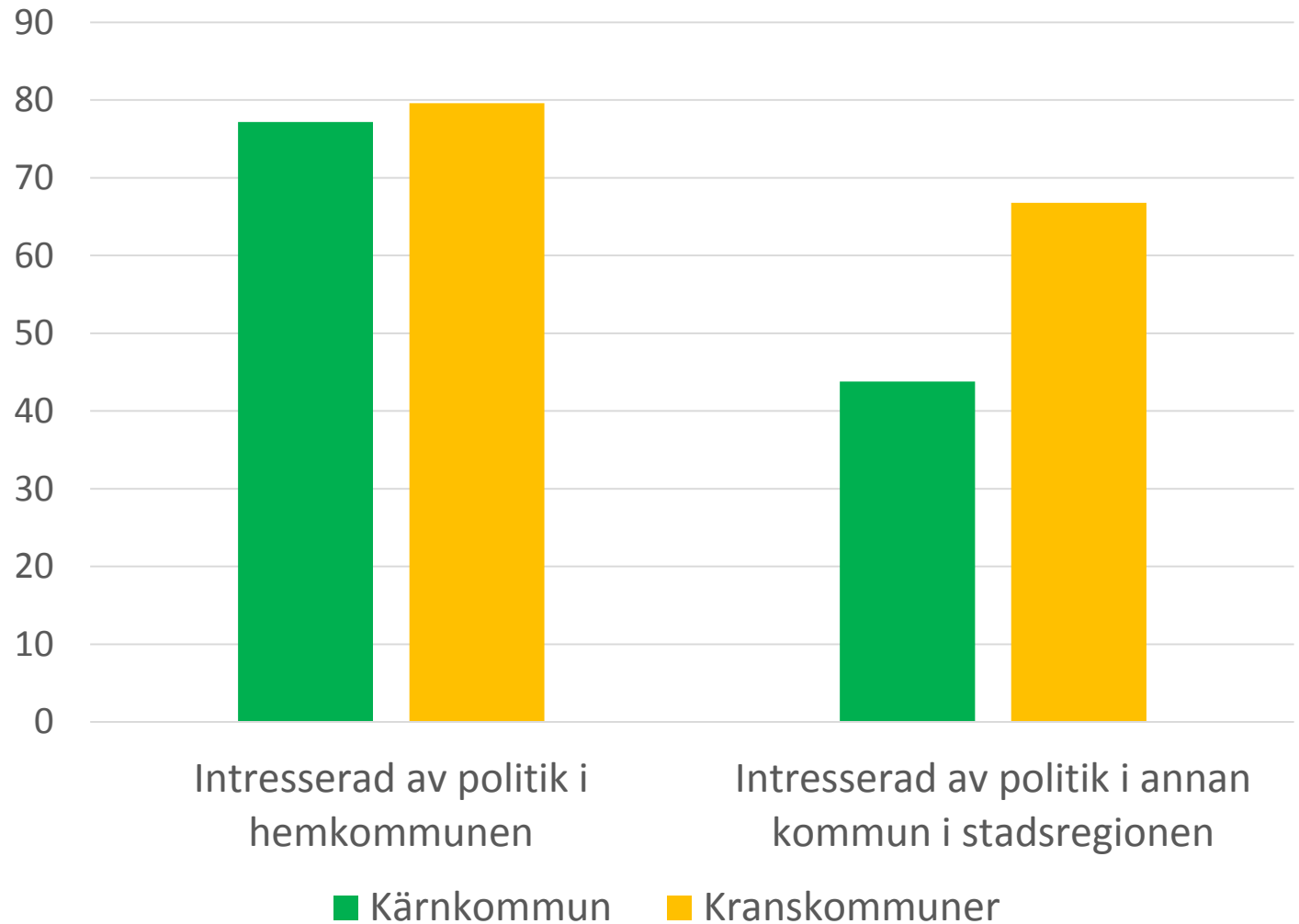
Medborgarundersökning 2009
60 % svar, 3200 svarande

Förekommer en politisk orientering mot andra kommuner?

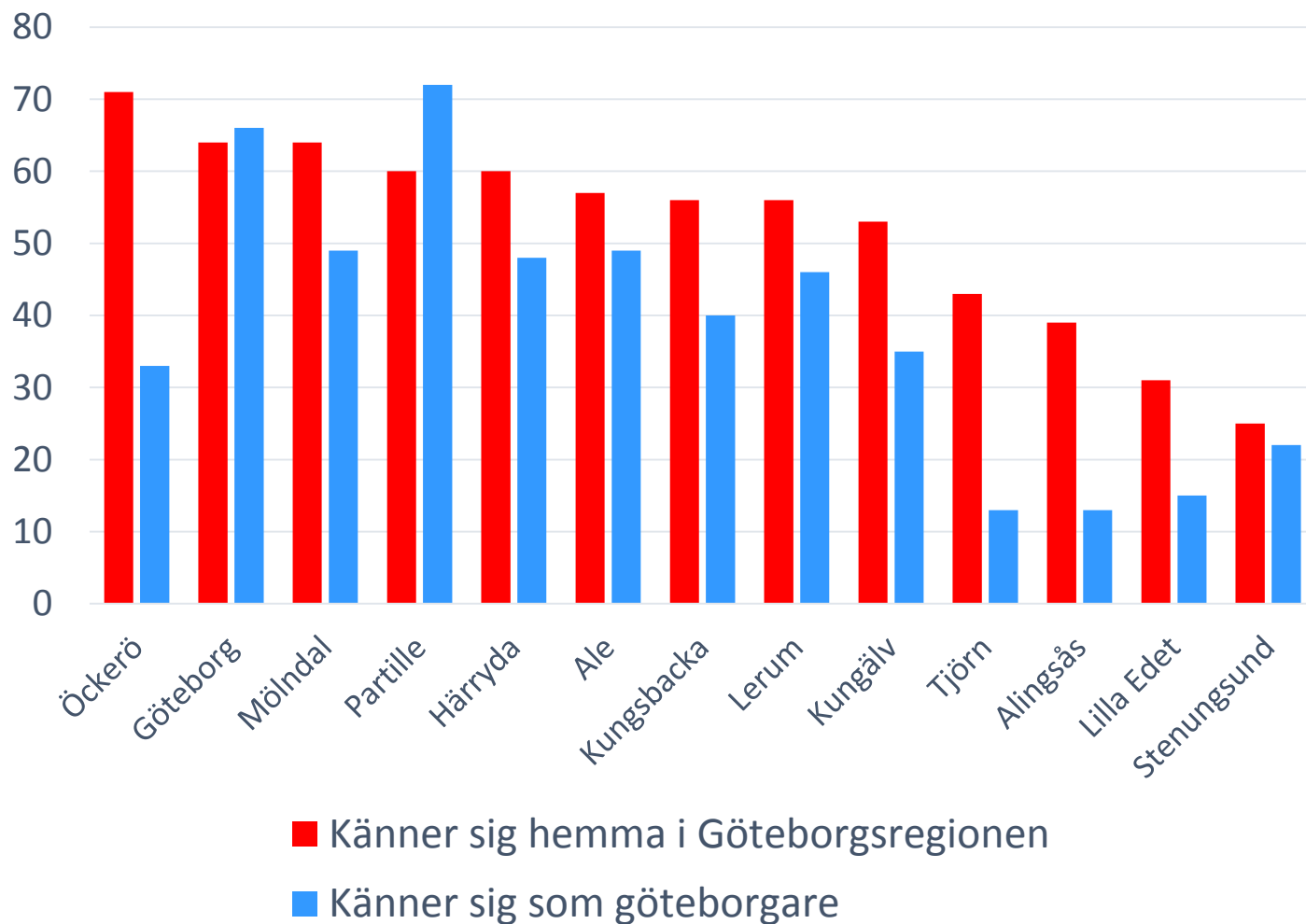

Kärnkommuner och kranskommuner: Intresse för politik i andra kommuner?

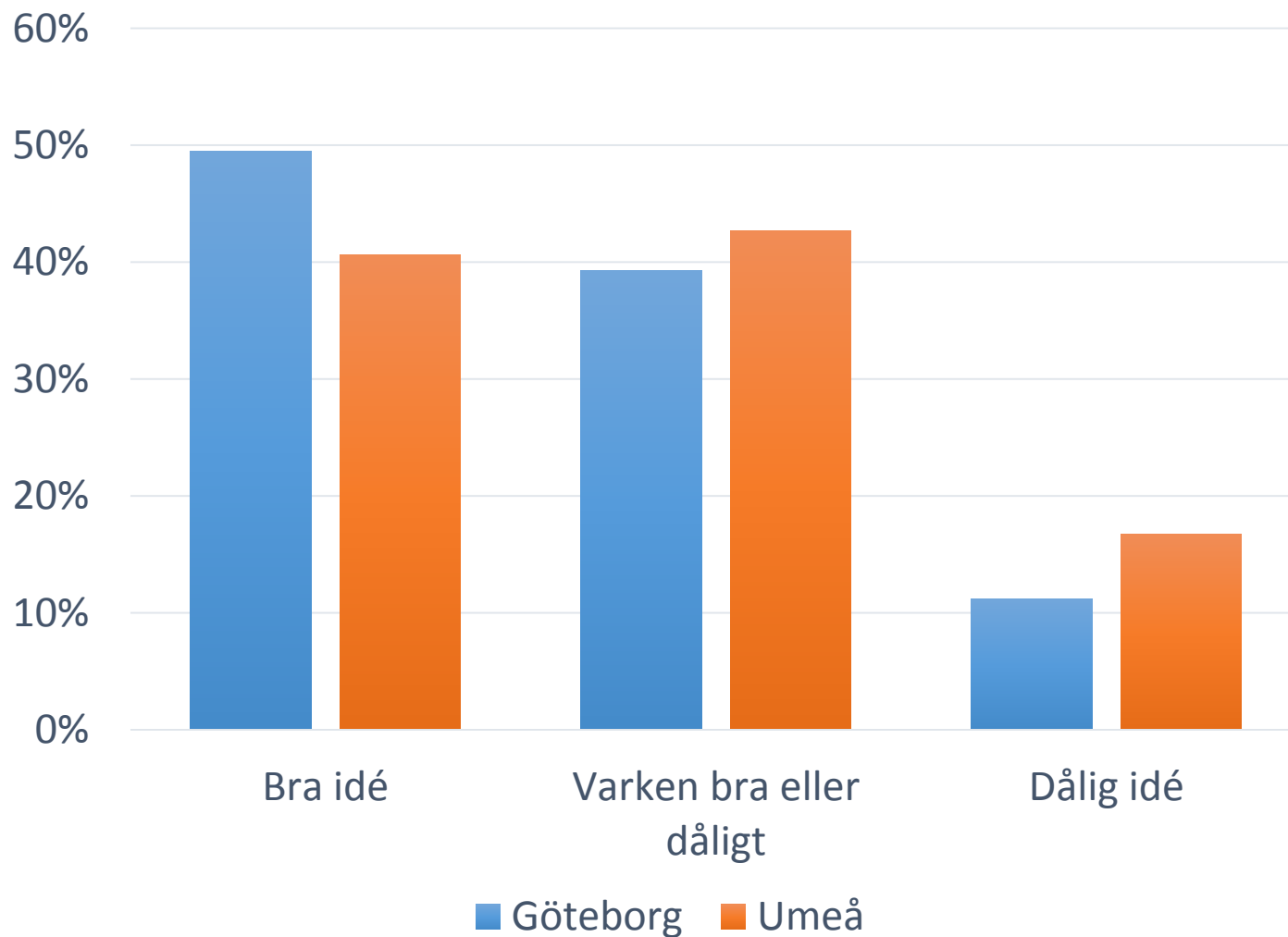

Hur ser stadsregionala territoriella identiteter ut?

Borde det finnas ett direktvalt organ för stadsregionen?

Hur kan stadsregioner styras?

Erfarenheter från Europa och Nordamerika

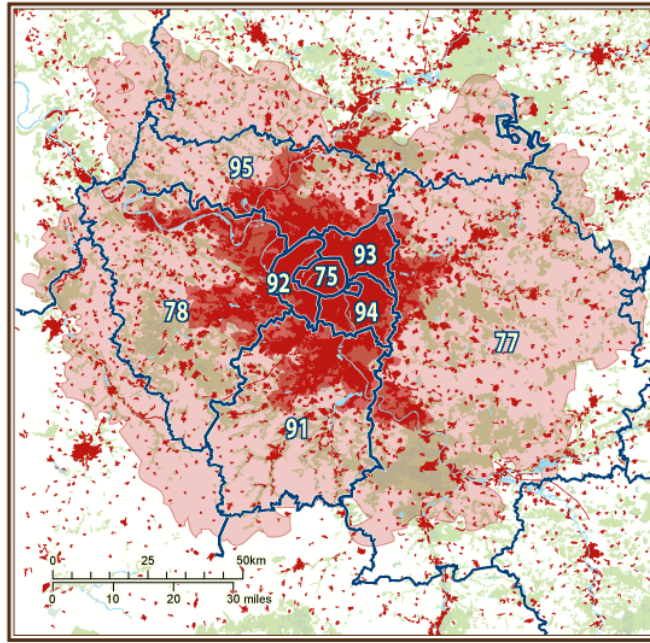
1. Icke-styrning: Kommunal konkurrens
2. Interkommunalt samarbete
 - Frivilligt – obligatoriskt?
 - Olika grader av institutionalisering
 - En uppgift – flera uppgifter?
3. Använda existerande regional nivå
4. Särskilt direktvalt stadsregionalt organ
 - med kommuner (dominerande eller komplementärt)
 - utan kommuner

Reformvåg 1: Direktvalda stadsregioner 1960-1990

- Efterkrigstidens urbanisering ställde nya krav på kollektiv problemlösning i stadsregional skala
- Huvudspår i många länder: Helt ny regional nivå för stadsregionen
- Åtskilliga etablerades:
 - USA: Minneapolis-St Paul, MN; Portland, OR
 - Storbritannien: Greater London Council, Metropolitan councils
 - Tyskland: "Kreisfreie Stadt"
 - Frankrike: Region de Îls-de-France
- Men många lades ner efter en tid
- Åtskilliga planerade organ kom aldrig till stånd

Region de Îls-de-France

■ Paris Urban Area (*unité urbaine*)
■ Urban Development
— Administrative Boundaries
■ Paris Metropolitan Area (*aire urbaine*)
■ Forest/Agriculture
77 Département number

- “Vanlig” region, som täcker Stor-Paris
- Obligatorisk
- 121 direktvalda ledamöter
- Utbildning, infrastruktur, ekonomisk utveckling
- Egna skatter och statsbidrag

Region de Îls-de-France

8 departement

1231 kommuner

11 milj inv (pendl 12 milj)

Reformvåg 2: Interkommunalt samarbete 1990-

- Kunskapssamhällets urbanisering
- Omfattande interkommunalt samarbete – med olika grad av institutionalisering
- Exempel:
 - Frankrike: Communauté urbaine, Métropoles
 - Italien: Città metropolitana
 - Norden: Göteborgsregionen, Samarbeidsalliansen Osloregionen
- Flexibla och effektiva för gemensam service
- Svag demokratisk legitimitet, svårt att hantera omfördelningar
- Senare år: Nybildning av direktvalda stadsregioner: Stor-London, visst direktval i Frankrike, Köpenhamn

Métropole

Rennes Métropol

43 kommuner

420 000 invån (Pendl
680 000)

- Indirekt valt stadsregionalt styre
- Obligatoriskt (?) medlemskap
- Större städer och det nära omlandet
- Mer än 400 000 invånare (ej Paris).
- Uppgifter: Planering, kommunikationer, miljöskydd, social utveckling, kultur, forskning
- Resurser: Egna skatter, statsbidrag